

Ayet ve Hadislerle Hac ve Umre

İbn-i Abbas'tan (r.a.) rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir: "Rasûlullah (s.a.s.)bize hitap ederek şöyle buyurdu: Ey insanlar! Hac size farz kılındı. Bunun üzerine el-Akra' b. Hâbis ayağa kalkarak: - Ey Allah'ın elçisi! Hac her yıl mı (bize) farzdır? diye sordu. Bunun üzerine Rasûlullah (s.a.s.)şöyle buyurdu: - Yok, hayır. Bir defadır. Kim daha fazla yapacak olursa, o nâfiledir." (Müslim; "Hac", 412; Tirmizî, "Hac", 5, Tefsir-i Sûre (5), 15. Nesâî, "Menâsik"; " 1. İbn-i Mâce; "Menâsik", 2; Dârimî; "Menâsik"; 4; Ahmed b. Hanbel, I, 255, 292, 301, 321, 325; II- 508.)

Ebû Hüreyre (r.a.) anlatıyor: Allah'ın Elçisi bize konuşma yaptı ve,- "Ey insanlar! Allah size hacci farz kılmıştır, hacediniz" buyurdu. Bir sahâbî, - "Ey Allah'ın Elçisi! Her yıl mı?" diye sordu. Peygamberimiz, sükût etti cevap vermedi. Sahâbî sorusunu üç defa tekrarladı, bunun üzerine Peygamberimiz (s.a.s.), - "Eğer 'evet' deseydim her yıl hac yapmak farz olurdu, buna gücünüz yetmezdi" cevabını verdi. (Müslim, "Hac", 412. bk. İbn Mâce, "Menâsik", 2.)

Ebu Hureyre'den (r.a.) rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.s.) 'e: - Amellerin hangisi daha fazîletlidir? diye sorulunca, o şöyle buyurmuştur: - Allah'a ve Rasûlüne îmân etmektir. -Sonra hangisidir? diye sorulunca, şöyle buyurmuştur: - Allah yolunda cihâddır. - Sonra hangisidir? diye sorulunca, şöyle buyurmuştur: - Kabul olunmuş hacdır." (Buhârî; "Hac", 4; " İman", 18; Müslim, "İman", 135.)

İbni Ömer (r.a.)'den rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: "İslâm dini beş esas üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna şehâdet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, hacca gitmek ve ramazan orucunu tutmak." (Buhârî, "İmân", 1, 2; Tefsîru sûre (2), 30; Müslim, "İmân", 19-22. Ayrıca bk. Tirmizî, İmân 3; Nesâî, İmân 13.)

Ebû Hüreyre (r.a.) dedi ki, ben Resûlullah (s.a.s.) 'ın şöyle buyurduğunu işittim: "Kötü söz söylemeden ve büyük günah işlemekten haceden kimse, annesinden doğduğu gündeki gibi günahsız olarak (evine) döner." (Buhârî, "Hac", 4, "Muhsar", 10)

Ebû Hüreyre (r.a.) 'den rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: "Umre ibadeti, daha sonraki bir umreye kadar işlenecek günahlara kefârettir. Mebrûr haccın karşılığı ise, ancak cennettir." (Buhârî, "Umre", 1; Müslim, "Hac", 437. Ayrıca bk. Tirmizî, "Hac", 88; Nesâî, "Menâsik", 3, 5, 77; İbni Mâce, "Menâsik", 3.)

Ebû Hüreyre (r.a.) 'den rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: "Hac ve Umre yapanlar Allah'ın misafirleridir. O'ndan birşey isterlerse, onlara cevap verir. Af isterlerse, onları affeder." (İbn Mâce, "Menâsik", 5).

Hz. Ömer (r.a.)'den rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: " Hac ve umreyi peşi peşine yapınız. Bu ikisi, körüğün; demir, altın ve gümüşün pasını yok ettiği gibi, fakirliği ve günâhları yok eder. Mebrûr haccın sevabı ancak cennettir" (Tirmizî, "Hac", 2; Nesâî, "Hac", 6; İbn Mâce, "Menâsik", 3)

İbn Abbas (r.a.)'tan rivâyete göre; Has'am kabilesinden bir kadın Müzdelife günü Rasûlullah (s.a.s.)'e: "Ey Allah'ın Rasûlü! Allah'ın kullarına farz kıldığı hac ihtiyar babama da farz oldu. Babam yolculuk yapmaya dayanamaz, onun yerine ben hacedebilir miyim?" dedim. Peygamber (s.a.v)'de: "Evet" buyurdu. (Nesai, "Menâsikü'l-Hac", 9; Ayrıca bkz. Buhârî, "Hac", 1, "Cihâd", 154, 162, 192, "Edeb", 68; Müslim, "Hac", 407, "Fedâilü's-sahâbe", 135, 137.)

Abdurrahman b. Ya'mer (r.a.)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: "Hac arafattır, Hac arafattır, Hac arafattır, Minâ günleri ise üç gündür." "... Kim iki gün içerisinde Minâ'dan Mekke'ye dönerse ona günah yoktur, kim de geri kalırsa yolunu Allah ve kitapla bulduğu takdirde günaha girmemiş olur..." (Bakara,2/ 203) Fecr doğmadan önce Arafat'a yetişen kişi Hacca yetişmiş olur. (Tirmizî, "Tefsîru'l-Kur'an", 2)

Âişe (r.a.)'dan rivayet edildiğine göre; Resûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: "Allah, hiçbir günde, arefe günündeki kadar bir kulu ateşten çok azat etmez. Allah mahlukata rahmetiyle yaklaşır ve meleklere karşı onlarla iftihar ederek "Bunlar ne diliyorlar?" buyurur" (Müslim, "Hac", 436; İbn Mâce, "Menâsik", 56)

Ayet ve Hadislerle Hac ve Umre

(Ey Muhammed!) Biz senin çok defa yüzünü göğe doğru çevirip durduğunu (vahiy beklediğini) görüyoruz. (Merak etme) elbette seni, hoşnut olacağın kibleye çevireceğiz. (Bundan böyle), yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir. (Ey Müslümanlar!) Siz de nerede olursanız olun, (namazda) yüzünüzü hep onun yönüne çevirin. Şüphesiz kendilerine kitap verilenler, bunun Rabblerinden (gelen) bir gerçek olduğunu elbette bilirler. Allah, onların yaptıklarından habersiz değildir.” (Bakara, 2/144)

“Şüphesiz Safa ile Merve, Allah’ın (dininin) nişanelerindedir. Onun için her kim hac ve umre niyetiyle Kâbe’yi ziyaret eder ve onları da tavaf ederse, bunda bir günah yoktur. Her kim de gönlünden koparak bir hayır işlerse, şüphesiz Allah onu bilir, karşılığını verir.” (Bakara, 2/158)

Hac ibadetinizi bitirdiğinizde, artık (cahiliye döneminde) atalarınızı andığınız gibi, hatta ondan da kuvvetli bir anıyla Allah’ı anın. İnsanlardan, “Ey Rabbimiz! Bize (vereceğini) bu dünyada ver” diyenler vardır. Bunların ahirette bir nasibi yoktur. (Bakara, 2/200)

“Hacı da, umreyi de Allah için tamamlayın. Eğer (düşman, hastalık ve benzer sebeplerle) engellenmiş olursanız artık size kolay gelen kurbanı gönderin. Bu kurban, yerine varıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden her kim hastalanır veya başından rahatsız olur (da tıraş olmak zorunda kalır) sa fidye olarak ya oruç tutması, ya sadaka vermesi, ya da kurban kesmesi gerekir. Güvende olduğunuz zaman hacca kadar umreyle faydalanmak isteyen kimse, kolayına gelen kurbanı keser. Kurban bulamayan kimse üçü hacda, yedisi de döndüğünüz zaman (olmak üzere) tam on gün oruç tutar. Bu (durum), ailesi Mescid-i Haram civarında olmayanlar içindir. Allah’a karşı gelmekten sakının ve Allah’ın cezasının çetin olduğunu bilin.”

(Bakara, 2/196)

“Hac (ayları), bilinen aylardır. Kim o aylarda hacca başlarsa, artık ona hacda cinsel ilişki, günaha sapsak, kavga etmek yoktur. Siz ne hayır yaparsanız, Allah onu bilir. (Ahiret için) azık toplayın. Kuşkusuz, azığın en hayırlısı takva (Allah’a karşı gelmekten sakınma)dır. Ey akıl sahipleri, bana karşı gelmekten sakının.”

(Bakara, 2/197)

“(Hac mevsiminde ticaret yaparak) Rabbinizin lütuf ve keremini istemekte size bir günah yoktur. Arafat’tan ayrılıp (sel gibi Müzdelife’ye) akın ettiğinizde, Meş’ar-i Haram’da Allah’ı zikredin. Onu, size gösterdiği gibi zikredin. Doğrusu siz onun yol göstermesinden önce yolunu şaşırılmışlardan idiniz. Sonra insanların akın ettiği yerden siz de akın edin ve Allah’tan bağışlanma dileyin. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

(Bakara, 2/198-199)

“Sana, hilâlleri soruyorlar. De ki: “Onlar, insanlar ve hac için vakit ölçüleridir.” (Bakara, 2/189)

“Şüphesiz, insanlar için kurulan ilk ibadet evi, elbette Mekke’de, âlemlere rahmet ve hidayet kaynağı olarak kurulan Kâbe’dir. Onda apaçık deliller, Makam-ı İbrahim vardır. Oraya kim girerse, güven içinde olur. Yolculuğuna gücü yetenlerin haccetmesi, Allah’ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse (bu hakkı tanınmazsa), şüphesiz Allah bütün âlemlerden müstağnidir. (Kimseye muhtaç değildir, her şey O’na muhtaçtır.)” (Al-i İmran, 3/96-97)

“Ey iman edenler! Allah’ın (koyduğu din) nişanelerine, haram aya, hac kurbanına, (bu kurbanlıklara takılı) gerdanlıklara ve de Rab’lerinden bol nimet ve hoşnutluk isteyerek Kâbe’ye gelenlere sakın saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktığınızda (isterseniz) avlanın. Sizi Mescid-i Haram’dan alıkoydular diye birtakımlarına beslediğiniz kin, sakın ha sizi, haddi aşmaya sürüklemesin. İyilik ve takva (Allah’a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah’a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah’ın cezası çok şiddetlidir.” (Maide, 5/2)

“Hani biz İbrahim’e, Kâbe’nin yerini, “Bana hiçbir şeyi ortak koşma; evimi, tavaf edenler, namaz kılanlar, rükû ve secde edenler için temizle” diye belirlemiştik. İnsanlar arasında haccı ilan et ki, gerek yaya olarak, gerek uzak yollardan gelen yorgun develer üzerinde sana gelsinler. Gelsinler ki, kendilerine ait birtakım menfaatlara şahit olsunlar ve Allah’ın kendilerine rızık olarak verdiği (kurbanlık) hayvanlar üzerine belli günlerde (onları kurban ederken) Allah’ın adını ansınlar. Artık onlardan siz de yiyin, yoksula fakire de yedin. Sonra kirlerini gidersinler, adaklarını yerine getirsinler ve Beyt-i Atik’i (Kâbe’yi) tavaf etsinler.”

(Hac, 22/26-29)